

Tornedalingar i Stockholm

Nr 1 2011
Årgång 29

Lokalavdelning till STR-T, Svenska Tornedalingars Riksförbund – Tornionlaaksolaiset

Vårens program

Stadsflytten av Kiruna och Malmberget

Mona Mörtlund

Gunnar Kieri

Tornedalsfesten till Stockholm

Som en skugga ser jag din bild
genom en mörk tät dimma
uppfattar ej färgen på dina läppar
men varma minnen
lever fortfarande inom mig

Thomas Marainen



Foto: Christina Hedström

**Styrelsen för
Tornedalingar i Stockholm år 2010-2011**

Ordförande	Christina Hedström	648 46 40
	<i>ordforande@tornedalingar.se</i>	
Sekreterare	Anna Jonsson-Storm	771 42 43
	<i>sekreterare@tornedalingar.se</i>	
Kassör	Lisbeth Segerlund	668 59 21
	<i>kassor@tornedalingar.se</i>	
Ledamot	Karin Broberg	716 27 15
Ledamot	Sören Svartz	758 60 65
Suppleant	Eva Wuolikainen	651 70 16
Suppleant	Kjell Hietala	640 61 70
Redaktör	Gunvor Hjærtström	731 75 07
Revisorer	Tage Rowa och Stig Säfström	

Föreningens postadress;
Tornedalingar i Stockholm
c/o Christina Hedström
Sickla Kanalgata 22 1 tr, 120 67 Stockholm

Vår plats på webben;
www.tornedalingar.se
Besök hemsidan för senaste nytt!

Medlemsavgiften
är 150:-/medlem, 20:- familjemedlem
Avgiften betalas till bankgirokonto:
669-2230
Föreningen erhåller verksamhetsstöd genom
Kulturförvaltningen i Stockholms stad.
Bladet kopieras hos Bergs Grafiska AB

God fortsättning

Förra året fick ett trevligt slut genom vår julfest och ett väl genomfört årsmöte med Gunnar Ohlén som mötesordförande. Tack Gunnar!

Vi hälsar 2 nya styrelsemedlemmar välkommen, Lisbeth Segerlund och Kjell Hietala. Tyko Niemi och Pertti Spets lämnar styrelsen efter många år med oss. Tack för ert fina arbete.

Mina förhoppningar för föreningen inför 2011 är att vi ökar medlemsantalet, det finns alltför många som inte känner till vår existens. Vi i styrelsen tror att vår kommande annonsering i en dagstidning ska ge resultat.

Jag hoppas också att ni kommer med uppslag till aktiviteter. Vilka personer vill ni möta på våra medlemsträffar? Fundera och låt oss få veta det. Det finns säkert personer som har mycket att berätta men som vi i styrelsen inte känner till.

Vi har medlemmar som föredrar att få medlemsbladet via epost. Jag uppmanar dig som känner likadant att tala om det för oss. Ju fler som får bladet digitalt desto lägre blir portokostnaderna för föreningen.

Snart börjar körsbärsträden hemma hos mig att blomma... drömma går ju.

Vi ses i vår!

Christina



Vill du vara
med så ring
Gunilla Tedestam
08-771 23 65

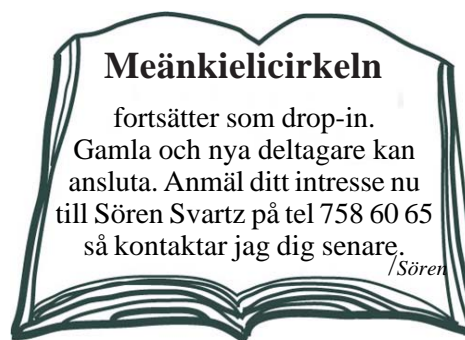
Obs!

Medlemsavgiften ska betalas till
Riksförbundets bankgirokonto 669-2230
istället för till tidigare plusgirokonto



**Meänkielenkursi -
Maivori ja Nisse**

www.ur.se/meankielenkursi



Ny lokal för cirkeln är:
Vimpeln, Skytteholmsvägen 2, T-Solna

Auktoriserad

Stockholmsguide i meänkieli

Inez Mäkitalo, med rötter i Jarhois, är auktoriserad Stockholmsguide. Hon guidar på svenska, engelska och tyska och numera också på meänkieli.

Vårens program

Vår lokal för vårens träffar är Själagårdsgatan 13 C i Gamla Stan.

Under våren träffas vi på måndagar

Kaffe/te och en macka att bre' finns från 17.30

Föredraget början klockan 18.00

Entré 30:-

Sveavägen 41

Lördagen den 19 februari

Stadsflytten av Kiruna och Malmberget

Seminarium på ABF huset. Klockan 13.00 - 17.00

Preliminärt program:

Hela samhällen måste flyttas till följd av rasrisker genom den utökade gruvbrytningen.
Hur kommer kulturen, människorna och andra verksamheter i Malmfälten att påverkas?

Från LK AB Mats Pettersson, utvecklingschef. Kommunalråden Kristina Zakrisson från Kiruna och Tommy Nyström från Gällivare, samt samerna deltar bl a i en paneldiskussion. Kaffepaus. I paneldiskussion om kulturen deltar kultursekreterare Lars Israelsson, Gällivare kn, författare Lars Lundgren, (Livet längs linjen 1930-70), Jukkasjärvi ishotell m fl.

Entré avgift 50 kr

Måndagen den 14 mars

Mona Mörtlund

Mona Mörtlund visar sin prisbelönta film *Mie halvan kotia* och läser dikter ur sina nya böcker *Mörtlunds Mona* och *Ohitan Juhonpietin maitohorsman kukkiessa*.

Måndagen den 4 april

Gunnar Kieri

Gunnar Kieri berättar om sitt snart fyrtioåriga författarskap och om arbetet med den nyutkomna fjärde delen i historiska romanserien *Finnmarken brinner - Ruija pallaa*

Reservera fred-sönd 13-15 maj för Tornedalsfesten på Södra teatern

Mer information i nästa nummer

Tornedalens solnedgång

Har du problem med att se bilderna på CD:n?

-Sätt in CD:n i datorn

-Gå in i Utforskaren

-I DVD-enheten finns: Tornedalen

- klicka på ikonerna så börjar uppspelningen

Om du vill slippa gå in i utforskaren varje gång så högerklicka på ikonerna Tornedalen och placera den på skrivbordet.

Protokoll, fört vid årsmöte för Tornedalingar i Stockholm, 2010-12-04

§ 1 **Mötets öppnande**

Ordförande Christina Hedström hälsade de närvarande medlemmarna välkomna och förklarade årsmötet öppnat.

§ 2 **Godkännande av dagordning**

Det framlagda förslaget till dagordning godkändes.

§ 3 **Val av mötesordförande, mötessekreterare, 2 justerare tillika rösträknare**

Till mötesordförande valdes Gunnar Ohlén, och till mötessekreterare Eva Wuolikainen. Till justerare tillika rösträknare, valdes Bengt Andersson och Margareta Granbom Holmquist.

§ 4 **Årsmötets behöriga utlysande**

Årsmötet bekräftades vara stadgeenligt utlyst.

§ 5 **Verksamhetsberättelse, resultat- och balansräkning**

Christina Hedström kommenterade verksamhetsberättelsen, vilken medlemmarna tagit del av i medlemsbladet 2010 nr 4. Hon betonade att lokalavdelningen endast får hälften av medlemsavgiften 150 kr resp 20 kr för familjemedlem. Den andra hälften tillfaller vårt riksförbund STR-T. Även detta år har verksamhetsstöd erhållits från Kulturförvaltningen och STR-T. Christina Hedström föredrog och kommenterade resultat- och balansräkningen. Efter årsmötets godkännande lades dessa till handlingarna.

§ 6 **Revisorernas berättelse**

Stig Säfström föredrog revisionberättelsen.

§ 7 **Styrelsens ansvarsfrihet**

Styrelsen beviljades enhälligt ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2009-11-01 – 2010-10-31.

§ 8 **Verksamhetsplan och budget för år 2011**

Christina Hedström föredrog verksamhetsplanen, vilken återfinns i sin helhet i medlemsbladet 2010 nr 4. Hon uppmanade alla att gå in på hemsidan www.tornedalingar.se för senaste nytt, bl a aktuella mötesdatum och program. Styrelsen tar gärna emot förslag på föredragshållare. Även fortsättningsvis kommer studiecirklar i meänkieli samt stickningar av lovikkavantar att hållas.

Ett stort arrangemang år 2011 blir Tornedalsfesten den 13-15 maj på Södra Teatern med Lappland Kulturbyrå, Thomas Olofsson, som arrangör.

Den 19 februari kommer Gunnar Lassinantti via ABF tillsammans med Norrbottens Gille, Norrbottensakademien och Tornedalingar i Stockholm anordna ett seminarium i ABF-huset. Det ska handla om stadsflytten av Kiruna och Malmberget. Alla ovannämnda evenemang ska annonseras via vår hemsida, medlemsutskick och www.minoritet.se.

50.000:- förväntas i verksamhetsstöd från Kulturförvaltningen för år 2011.

Christina Hedström presenterade budgeten varefter årsmötet godkände verksamhetsplan och budget.

§ 9 **Medlemsavgifter för år 2011**

Årsmötet beslutade att medlemsavgiften för Tornedalingar i Stockholm, skulle vara oförändrad. 150:- för medlem och 20:- för familjemedlem.

§ 10 **Val av ordförande för år 2011**

Christina Hedström omvaldes till ordförande för 1 år.

§ 11 **Val av ledamöter, suppleanter och revisorer för år 2011**

Ledamot, 2 år, omval Anna Jonsson Storm

Ledamot, 2 år, nyval Lisbeth Segerlund

Suppleant, 1 år, omval Eva Wuolikainen

Suppleant, 1 år, nyval Kjell Anders Hietala

Revisor, 1 år, omval Tage Rowa

Revisor, 1 år, omval Stig Säfström

Ledamöterna med 1 år kvar av mandatperioden är Karin Broberg och Sören Svartz.

§ 12 Val av valberedning

Till valberedning 2010/11 omvaldes Rut Niska Säfström, sammankallande, Bertil Rovainen och Erland Pääjärvi.

§ 13 Mötets avslutande

Mötesordförande tackade för sig, och önskade styrelsen lycka till med fortsatt gott arbete och förklarade årsmötet avslutat.

Avtackningar

Kassör Pertti Spets och suppleant Tyko Niemi avtackades för flera års mycket gott arbete i styrelsen för Tornedalingar i Stockholm.

Vid protokollet

Eva Wuolikainen, mötessekreterare

Justeras §§ 1-3

Justeras §§ 4-13

Justeras

Justeras

Christina Hedström

Gunnar Ohlén

Margareta Granbom Holmquist

Bengt Andersson

Minnesanteckningar från årsmötet och julfesten 2010

Årsmötet hölls lördagen den 4/12 på restaurang About Catering. Denna snöiga eftermiddag infann sig ett 70-tal personer på Sandhamnsgatan 81.

- Det är kallt, var den mest använda kommentaren om vädret.

Tiden var utsatt till 17.00 då glögg och pepparkakor serverades. I sedvanlig ordning såg Pertti till att alla blev avprickade på närvarolistan. Ordför. Christina inledde årsmötet, efter en halvtimmes samvaro, med välkomstord. Till mötets ordförande valdes Gunnar Ohlén och till sekreterare Eva Wuolikainen. Efter mötet avtackades Tyko Niemi och Pertti Spets för deras utomordentliga insatser under åren.

Verksamhetsberättelsen visade bland annat en ökning av betalande medlemmar med 38 till totalt 280. Medlemsvärningen på marknader i Tornedalen hade återigen gett ett gott resultat. Medlemsbladet, med Gunvor Hjærtström som redaktör, har utkommit med 4 nummer. Vi har medverkat i seminarier och sammankomster. Nämnas kan seminarium *Norrbotten är som eljest* i samarbete med ABF, Norrbottens Gille och Norrbottensakademien.

Ekonomiska redovisningen visade på ett bra resultat drygt 20 000 i vinst. Mötet fortsatte med revisorerna, som föreslog mötesdeltagarna att fastställa årsredovisningen 1/11 2009 – 31/10 2010 och bevilja styrelsen ansvarsfrihet för verksamheten under nämnda period. Deltagarna antog revisorernas förslag.

Enligt verksamhetsplanen avser föreningen att fortsätta med bland annat regelbundna medlemsträffar 2-3 gånger per termin i lokaler på Själagårdsgatan 13 i Gamla Stan och fortsatt samarbete med ABF avseende seminarier. Studiecirkelarna i meänkieli och stickning av Lovikkavantar fortsätter också. Thomas Olofsson, Lappland Kulturbyrå planerar en Tornedalsfest på Södra Teatern i maj 2011. Samarbetsform med vår förening är ej ännu bestämd.

Budgeten föredrogs av Christina, som redovisade en budget på 120 000 för kommande period där verksamhetsstödet 50 000 från kulturförvaltningen och 10 000 kr från STR-T är tacksamma poster på inkomstsidan.

Val av ledamöter. Christina Hedström omvaldes som ordförande, Lisbeth Segerlund valdes in som ledamot och Kjell Hietala som suppleant. Revisorer och valberedning fick fortsatt förtroende.

Övriga hålltider var enligt programmet, 18.30 pianisten Stefan Nilsson presenterade Tornedalens solnedgång, ett bildprojekt om närhet. Därefter 19.00 Thomas omfattande julbord, som avåts med många omtagningar, men den inbitne julbordsälskaren kunde möjligen sakna grisfötterna. Underhållning 20.30 med musikerna Surunmaa, som enligt programmets innehåll ”underhåller med lekfullhet, originell musik och spelar tango utan att mista vemodet, som bara tangon ger”. Viktor Fors Mäntyrananta med medmusikanter uppskattades tillfullo.

Tack för en trevlig kväll med sång, glada skratt, lotterier och till sist Tornedalssången.

/ Sören

Lekfullt projekt Övertorneå

Nu ska intresset för meänkieli och finska väckas
Nu pågår ett nytt projekt i Övertorneå.

- Det är som att man väcker språken ur tönrösa-sömn, säger Sari Oja, projektledare.

Av någon anledning var intresset för meänkieli och finska lågt i Övertorneå. Därför väcktes tanken på en speciell satsning.

Projektledare Sari Ojas uppdrag under året är att få språken till något intressant och attraktivt. Och att höja statusen ytterligare bland barn, ungdomar och vuxna.

Lekfullt sätt

Lekar, dans och visor ska få fart på språkanvändningen bland barnen i kommunen. Projektet är helt frivilligt och det är ett stort intresse.

- Vi tränar meänkieli och finska på ett lekfullt sätt, säger Sari Oja som också är kulturpedagog och språkambassadör för Övertorneå kommun.

Hon säger att de har lätt för att lära och många kan redan både meänkieli och finska.

Mycket arbete görs tillsammans med förskolan. I den åldern snappar barnen lätt upp nya saker säger hon

- Jag blir glad när jag börjar märka att barnen börjar förstå när jag pratar finska eller meänkieli, berättar hon.

Inte be om ursäkt

Men projektet är inte bara riktat mot barn. Sari kommer även i kontakt med vuxna.

- Det ska inte vara så att vi måste be om ursäkt om vi vill prata meänkieli eller finska. Det ska vara helt naturligt.

Nu planeras en rolig eftermiddag, ”mukava iltapäivä”, till nästa vecka. Då ska bland annat företagaren Allan Lehto komma och berätta om sitt företagande på meänkieli.

Projekt

Riksdagen har under 2009 antagit en ny lag om nationella minoritetsspråk.

I Övertorneå kommun är finska och meänkieli nationella minoritetsspråk.

Nu under året då projektet är igång ska nyfikenheten för språket väckas. Sari Oja hoppas att arbetet fortsätter efter projektet slut.

- Jag vill att språken ska leva vidare och blomstra i Tornedalen.

Av Ida Brännström/NSD 7/12 2010

Nytt om meänkieli:
www.minoritet.se

Mikael Niemi om nya Pajala

Vad har vi att vänta oss i Pajala 2011?

Kanske är svårt att förutspå, men klart är att det kommer bli en omtumlande framtid för mig och övriga Pajalabor. Gruvan kommer förändra allting, ja hela strukturen i samhället. Vi kommer gå från en 50-årig nergång till tillväxt.

De flesta av oss är födda i denna nergång och i mångt och mycket präglade därefter. Jag minns än i dag från skoltiden när en kompis fick frågan vad han skulle bli när han blir stor: ”Nå, arbetslös” löd svaret. Det var ett av alternativen till att flytta. Vi har också sett hela byar dö ut under resans gång.

Nu stundar nya tider och från att ha varit med om utflyttning så kommer det bli inflyttning. Vi kommer få se hus byggas, det kommer vara kö hos hantverkare, kanske på affären, biltrafiken kommer att öka och vi kommer att se platsannonser.

Vi måste vara beredda...

Samtidigt som det kommer bli ett lyft kommer det också dyka upp problem.

Nya människor ska finna sig tillrätta. Det kan bli ungdomsproblem, med mera. Till en början kommer många människor bo i baracker, sedan blir det inflyttning när det blir för jobbigt att pendla.

Det lär, trots allt, dröja innan vi får det första trafikljuset i Pajala - vi har ju inte ens en rondell. Men det är heller ingenting jag längtar efter.

Skillnaden mot exempelvis Kiruna är att vi människor finns här före gruvan och det är någonting jag beaktar i den pjäs jag jobbar på och som ska ha premiär i sommar. Tillsammans då med Tornedalsteatern. Det är roligt att som människa och författare få bo här i Pajala som nu känns som ett Klondyke. Vi får dock inte vara naiva, men som sagt; det positiva kommer ändå väga över.

Jag är också glad över att ha åkt skidor runt hela Tapulivuoma på vårskaren i april 2010. Jag tänkte att det ska jag göra innan gruvbrytningen börjar. Det är ett sätt för mig att göra det konkret.

För egen del ser jag mycket fram emot att åka mitt tionde Vasalopp och därmed få en bronsmedalj. Det känns stort med tionde gången och jag har en smula avundsjukt sett på dessa medaljer som andra fått. Jag brukar hinna få ihop tusen kilometer före varje lopp. Min bästa tid ligger på 5.55 men nu brukar jag ligga på runt 6.10 till 6.15. Mycket beror förstås på föret.

Jag hoppas också att vi lyckas locka publiken till pjäsen som har premiär någon gång i sommar. Som handlar om det nya Pajala som vi egentligen vet ganska lite om än så länge. Spännande blir det i all fall.

Av Mikael Niemi (berättat för K-L Sundqvist/
NSD 31/12 2010)